

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 394/2010-8

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 27. októbra 2010 predbežne prerokoval sťažnosť L. F., T., zastúpeného advokátom JUDr. I. G., P., pre namietané porušenie jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva na rešpektovanie súkromného a rodinného života podľa čl. 8 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Cdo 119/2009 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť L. F. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 22. júla 2010 doručená sťažnosť L. F., T. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom JUDr. I. G., P., pre namietané porušenie jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na prerokovanie veci

bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva na rešpektovanie súkromného a rodinného života podľa čl. 8 ods. 1 dohovoru postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Cdo 119/2009.

Sťažovateľ v sťažnosti uviedol, že návrhom podaným Okresnému súdu Trnava (ďalej len „okresný súd“) 15. mája 2000 sa jeho bývalá manželka Z. F. domáhala zrušenia spoločného nájmu k obecnému bytu, ktorý získali za trvania manželstva. Dňa 20. decembra 2004 okresný súd v konaní vedenom pod sp. zn. 11 C 107/2000 rozhodol tak, že zrušil spoločný nájom k spornému bytu a výlučným nájomcom sa stala Z. F. s povinnosťou zabezpečiť sťažovateľovi náhradný byt. Podaním z 21. marca 2005 sa sťažovateľ domáhal nariadenia predbežného opatrenia z dôvodu dočasnej úpravy pomerov medzi účastníkmi sporu. Dňa 20. júna 2005 okresný súd vyzval sťažovateľa na doplnenie nezrozumiteľného podania, čo v stanovenej lehote vykonal. Okresný súd následne jeho návrh odmietol. Proti tomuto rozhodnutiu podal sťažovateľ odvolanie. Dňa 30. novembra 2005 Krajský súd v Trnave (ďalej len „krajský súd“) napadnuté uznesenie okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Okresný súd sťažovateľa opätovne vyzval na doplnenie pôvodného návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, no následne tento návrh odmietol z dôvodu, že doplnenie podania nepovažoval za dostatočné. Proti tomuto rozhodnutiu okresného súdu podal sťažovateľ odvolanie, ktoré však bolo krajským súdom odmietnuté, pretože nespĺňalo zákonom požadované náležitosti. Dňa 3. novembra 2008 sťažovateľ podal proti rozhodnutiu krajského súdu dovolanie, o ktorom dosiaľ najvyšší súd nerozhodol, a to aj napriek jeho sťažnosti z 24. augusta 2009.

Sťažovateľ tvrdí, že *„Najvyšší súd SR svojou nečinnosťou rozhodnúť vo veci nariadenia predbežného opatrenia porušil nielen právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov, ale v tej súvislosti aj moje právo bývania v byte, ktorý som nemohol pre zlé vzťahy s bývalou manželkou užívať. Aj napriek naliehavosti mojej situácie mi do dnešných dní neposkytol ochranu môjho práva, ktorej som sa domáhal nariadením predbežného opatrenia.“*

Sťažovateľ žiadal, aby ústavný súd v náleze vyslovil, že

„1. Základné právo sťažovateľa na spravodlivý proces podľa článku 46 odsek 1, na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa článku 48 odsek 2 Ústavy Slovenskej republiky, na spravodlivý proces podľa článku 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, na rešpektovanie súkromného a rodinného života podľa článku 8 odsek 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pod sp. zn. 5Cdo/119/2009, bolo porušené.

2. Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 5Cdo/119/2009 sa prikazuje konať bez zbytočných prietahov, aby čo najrýchlejším prejednaním a rozhodnutím veci bola zabezpečená ochrana obydlia sťažovateľa.

3. Sťažovateľovi sa priznáva primerané finančné zadosťučinenie v sume 22.500 € (slovom dvadsaťdvatisícpäťsto eur), ktoré je Najvyšší súd Slovenskej republiky povinný vyplatiť mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky je povinný uhradiť sťažovateľovi trovy konania a právneho zastúpenia na účet advokáta JUDr. I. G. vo výške 303,31 EUR v lehote 15 dní od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú možno preto považovať sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie (I. ÚS 140/03, III. ÚS 118/04, III. ÚS 170/06).

Sťažovateľ namietal porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy a práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 8 ods. 1 dohovoru postupom najvyššieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Cdo 119/2009.

Podstatou námietok sťažovateľa bolo tvrdenie, že najvyšší súd svojou nečinnosťou, resp. nerozhodnutím o opravnom prostriedku (dovolaní) porušil jeho „právo na

prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov... neposkytol ochranu môjmu právu, ktorého som sa domáhal nariadením predbežného opatrenia“.

Námietku porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru sťažovateľ zahrnul do petitu, avšak v sťažnosti ju osobitne nezdôvodnil. Ústavný súd je podľa ustanovenia § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde viazaný návrhom (petitom) na začatie konania. Navyše, sťažovateľ ja zastúpený kvalifikovaným právnym zástupcom.

Ústavný súd viackrát judikoval, že k porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy by došlo vtedy, ak by komukoľvek bola odmietnutá možnosť domáhať sa svojho práva na nezávislom a nestrannom súde, ak by súd odmietol konať a rozhodovať o podanom návrhu (žalobe) fyzickej alebo právnickej osoby (I. ÚS 35/98, II. ÚS 8/01).

K porušeniu tohto základného práva zbytočnými prietáhmi v súdnom konaní by však mohlo dôjsť v prípade, ak by postup všeobecného súdu v takomto konaní v dôsledku zbytočných prietáhov viedol v konečnom dôsledku k zmareniu možnosti poskytnúť efektívnu a účinnú ochranu tým právam účastníka konania, ochrany ktorých sa domáha (III. ÚS 49/04).

Zjavná neopodstatnenosť sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na konanie bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy môže vyplývať aj z toho, že porušenie tohto základného práva sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, ktoré z hľadiska jeho druhu a povahy netrvá tak dlho, aby sa dalo vôbec uvažovať o zbytočných prietáhoch (napr. m. m. IV. ÚS 147/04).

V konkrétnych okolnostiach danej veci postup najvyššieho súdu neznamená taký zásah, aby jeho intenzita nadobudla charakter porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy. Sťažovateľ nevzal do úvahy skutočnosť, že dovolacie konanie vyžaduje náležitú prípravu vzhľadom na očakávanú

kvalitu rozhodnutia a na jeho špecifikáciu, keďže patrí medzi opravné konanie po právoplatnom rozhodnutí všeobecného súdu. Čo sa týka počtu procesných úkonov, ide o nenáročné konanie, keďže sa spravidla nenariaďuje pojednávanie a dokazovanie sa nevykonáva. Odlišnosť tohto konania je daná zložitou a náročnou právnou posúdenia, ktoré si vyžaduje aj patričnú časovú prípravu.

V priebehu predbežného prerokovania veci na ústavnom súde nebolo zistené, že by námietku vznesenú sťažovateľom ako „*včasné nevydanie predbežného opatrenia najvyšším súdom*“ bolo možné spájať s porušením základného práva na spravodlivý súdny proces zaručeného čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Najvyšší súd pri rozhodovaní o dovolaní postupuje podľa ustanovenia § 236 a nasl. Občianskeho súdneho poriadku. Podľa čl. 51 ods. 1 ústavy sa práv uvedených v čl. 46 možno dožadovať len v medziach zákonov, ktoré tieto ustanovenia vykonávajú. V danom prípade ide o možnú námietku porušenia Občianskeho súdneho poriadku v ustanovení § 236 a nasl., ktorú by musel sťažovateľ vzniesť, aby sa mohol dožadovať ochrany zaručenej ústavou a medzinárodným dohovorom, ktoré zabezpečuje ústavný súd.

Námietka, že najvyšší súd nevydal rozhodnutie o predbežnom opatrení tak, ako si predstavoval sťažovateľ, nemôže byť stotožnená s porušením konkrétneho ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku, a tým ani s ochranou zaručenou čl. 46 ods. 1 ústavy.

Ústavný súd vo viacerých svojich rozhodnutiach uviedol, že ak sa námietka dotýka spravodlivého procesu, ide o námietku proti porušeniu čl. 46 ods. 1 ústavy, ale aj čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Skutočnosť, že sťažovateľ sa nestotožnil s právnym názorom najvyššieho súdu, pokiaľ ide o nevydanie predbežného opatrenia, sama osebe nemôže viesť k tomu, že ide o zjavnú neodôvodnenosť alebo arbitrárnosť názoru najvyššieho súdu, ktoré by mal ústavný súd nahradiť vlastným opatrením.

Ústavný súd v nadväznosti na uvedené a s poukazom na to, že obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je právo na rozhodnutie v súlade s právnym názorom účastníka súdneho konania, resp. s právom na úspech v konaní (II. ÚS 218/02, I. ÚS 3/97).

Pokiaľ ide o námietku porušenia práva podľa čl. 8 ods. 1 dohovoru, ústavný súd konštatuje, že dôvody uvádzané sťažovateľom v sťažnosti neobsahujú také skutočnosti, ktoré by svedčili o porušení princípov spravodlivého súdneho konania podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, a teda nemohlo dôjsť ani k porušeniu tohto práva.

Ústavný súd vzhľadom na uvedené skutočnosti, keďže nezistil žiadnu súvislosť medzi napádaným postupom najvyššieho súdu a označenými právami, porušenie ktorých sťažovateľ namietal, sťažnosť odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 27. októbra 2010